

A photograph of a woman in a red swimsuit sitting on a concrete ledge by a body of water. Her legs are extended, and her feet are in the water. The background shows a blurred view of the water and some greenery.

enne kui
ma teadsin

JAMIE BECK

Originaali tiitel:
Jamie Beck
Before I Knew
2017

Kõik õigused käesolevale väljaandele on seadusega kaitstud. Kogu raamatut või ükskõik millist osa sellest ei ole lubatud reprodutseerida, paljundada ega levitada ükskõik millisel viisil või milliseks otstarbeks ilma autoriõiguse valdaja kirjaliku loata.

See romaan on ilukirjandusteos. Nimed, tegelased, organisatsioonid, kohad, sündmused ja vahejuhtumid on kas autori kujutlusvõime vili või on neid kasutatud kirjanduslikult. Mistahes sarnasus tegelike isikute, kas elavate või surnutega, või toimunud sündmustega on puhas kokkusattumus.

Tõlkinud Maia Planhof
Toimetanud Krista Saar
Korrektuuri lugenud Inna Viires
Kaane kujundanud Diane Luger

Text copyright © 2017 by Jamie Beck. All rights reserved.

This edition is made possible under a license arrangement originating with Amazon Publishing, www.apub.com, in collaboration with Synopsis Literary Agency.

© Tõlge eesti keelde ja eestikeelne väljaanne. Kirjastus ERSEN, 2019.

B04361619
ISBN 978-9949-82-405-2

Kõik kirjastuse ERSEN raamatud ja e-raamatud on saadaval veebipoest
www.ersen.ee

Igale lugejale, kes vajab teist võimalust elus ja armastuses.

Ma olen olnud painutatud ja murtud, kuid – ma loodan –
paremasse vormi.

Charles Dickens

Proloog

Kaks aastat tagasi

Kõigist dilemmadest, millega Colby Cabot-Baxter oli oma kahekümne üheksa eluaasta jooksul silmitsi seisnud, polnud ükski teda piinanud nii nagu see. Sellest polnud abi, et erinevalt paljudest kevadhommikutest Lake Sandys, Oregonis, piilus päike nüüd pilvede vahelt välja, pannes rohtu katva peene udu sädelema. Tavaliselt oleks ta hinnanud hingetõmbeaega rõskusest, mis naha alla oli kogunenud, kuid täna oleks ta selle hammustust tervitanud.

Kuigi autos oli soe, Colby värises. Ta jälgis läbi reisijapoolse akna leinajate sisenemist kirikusse. Pead kummargil, õlad kühmus, nähes välja, nagu võiks leina raskus nad ettepoole kallutada.

Välgatas põgus kujutlus Joe jõulisest näost – kujutis varasematest päevadest kohe enne seda, kui Joe ja Colby abikaasa Mike olid matkale asunud.

Colby oli üles kasvanud, vahetades Joega naeratusi üle tagaia tارا. Joe lai naeratus oli demonstreerinud lõhet ta esihammaste vahel. Lõhet, mida ta mõnikord kasutas, et Colby pihta vett lirtsatada ainult selleks, et teda ärritada. Tema semu, isegi kaaskonspiraator, kui nad hiilisid puuonni, mille nende isad lähedasse metsa olid ehitanud, kasutades seda selleks, et nende vanemaid vendi luurata või piinata, sõltuvalt nende tujust.

Viis aastat tagasi oli Colby olnud liigutatud, kui Joe võttis tema värske abikaasa tervitades oma ringi. Muidugi, nüüd ta pigem soovis, et Mark poleks Joele nii hästi meeldinud.

Tema silmad läksid jälle uduseks nagu kastega kaetud maapind ja ta kurk tõmbus pingule.

Marki liigutamine tema kõrval napsas ta tagasi otsusele, mida ta ei saanud enam kauem edasi lükata.

„Oota.“ Ta pigistas Marki käsivart, kui mees valmistus oma ust lahti tõukama. „See on viga.“

„Ma pean oma lugupidamist avaldama.“ Marki beebisised silmad läksid tihedate sirgete kulmude all trotslikult pärani. Süütu välimusega silmad, mis varjasid tema tihti keerdus mõtteid. Mõtteid, mis tähelepanuta jäetuna olid andnud panuse põhjusesse, miks nad täna siin olid.

„Ta oli ka minu sõber.“ Colby vabastas oma haarde, kuid jättis vasaku käe mehe käsivarrele. Tema abiellu võis olla jäänud väga vähe entusiasmi, aga ta ei hakka mehe viletsust vaidlemisega hullemaks tegema. Vähemalt mitte täna. Ta lisis leebema häälega: „Kuid võibolla me ei peaks tema perekonnale leina lisama, näidates seal oma nägusid.“

Marki lõug lükkus ette. „Sa pead silmas *minu* nägu, eks ole?“

Colby kehtas refleksiivselt õlgu ja soovis siis, et poleks seda teinud. Marki silmad ähmastusid selle vaikiva süüdistuse peale.

„Mark,“ ütles Colby, hääli vaevukuuldav, ent talle ei tulnud pähe, mida veel öelda.

Raske vaikus, seda laadi vaikus, mis tekib väljaütlemata kohtuotsuse raskuse all, õgis auto sisemust. Colby märkas kiriku lähedal ühel puul mustapealist lindu söögimajas söömas ja käitumas, nagu poleks maailm kustutatamatult muutunud.

Kui see vaid oleks tõsi.

„Sa ei saa süüdistada mind rohkem, kui ma ise end süüdistan,“ põmises Mark lõpuks. „Kuid see on tehtud. Mina esitasin väljakutse, tema hüppas ja siin me oleme. Ma ei saa selle eest peitu pugada ega ka sina mitte. Ma pean oma sõbraga hüvasti jätma, Colby, ja mulle meeldiks sinu toetus.“

Pisarad Colby silmades paisusid, kui ta kujutles Joe üleannetut naeratust kohe enne seda, kui ta hüppas kaljult Punch Bowl Fallsi kohalt Columbias Gorge jõkke. Temaga hüvasti jätmine oleks niigi piisavalt raske. Kuid kõndimine sinna kirikusse, et seista silmitsi Joe vanemate ja tema venna Aleciga, näis olevat võimatu ülesanne. „Mu ema on olnud Morganite naaber kolmkümmend aastat ja isegi *tema* tunneb tulemise pärast piinlikkust.“

Eelmisel õhtul leinamajas oli Alec isegi oma lähimat sõpra – Colby venda Hunterit – hoidnud endast eemal, seega kindlasti ei näeks ta täna Marki või teda teretulnuna.

„Mina lähen. Oota siin, kui tahad.“ Mark tõmbas oma käsivarre vabaks ja avas ukse, lastes külmal õhul sisse voolata.

Colby ohkas. Ta väljus autost, ajas õlad sirgu ja tõstis lõua püsti. Mark sirutas käe tema käe järele, mida ta vastumeelselt pakkus. Sisse lohistamine võis olla ainus moodus, kuidas ta kiriku lävepaku ületaks.

Alec ja ta perekond paneksid täna pahaks tervet maailma ning kes saaks neid süüdistada? Kuid sügaval sisimas ta teadis, et kõige rohkem paneksid nad pahaks tema abikaasat.

Nad olid vaevalt vestibüüli astunud, kui Alec kõrvalekaldumatu pilk Markile langes. Tavaliselt Alec naeratas Colbyle, aga täna jäi ta suu süngesse joonde ja tema rohelised silmad peegeldasid Sandy järve samblast värvi pilvisel päeval. Lein oli söövitanud jooned tema kenasse näkku, andes poisilikult heale välimusele rohkem sügavust. Alec'i pähkelpruunid juuksed langesid viltu üle otsmiku tõrksate lokkide tõttu, mida ta kunagi päriselt taltsutada ei suutnud.

Colby väänas end Marki haardest vabaks, kui Alec neile lähenema hakkas. Sõnad ummistasid ta kurku, tehes neelamise raskeks, millegi ütlemisest rääkimata. Ta avas oma käsivarred, et vana sõpra kaisutusega tervitada, kuid Alec pühkis temast mööda ja läks otsejoones Marki juurde.

Alec oli vähemalt kaks tolli pikem kui tema abikaasa. Tema silmad, niisama arakstegevad kui hundi omad, põrnitsesid piki peenelt tahu tud nina Marki poole. „Lahku, enne kui mu isa sind näeb.“

Tema tüüpiliselt mahe hääel sisaldas täna teravust, mis kraapis Colby nahka nagu kare vaip.

„Ma olen su perekonnalt andeks palunud.“ Mark ei võpatanud. „Sa pead mulle andestama, Alec. Sa tead, et ma armastasin Joed nagu venda.“

„Mul veab, et *meie ei ole* lähedased.“ Ta saatis Colbyle põgusa pilgu. „Sunni ta minema, Colby. Ta ei peaks siin olema.“

Kui nende pilgud lukustusid, märkas Colby külma haigutavat kaugust, mida kunagi varem polnud olnud. See soojuse kaotus lõi Colbyle sügavalt rindu, lämmatades vähesegi hingeõhu, mis tal ikka veel oli olnud. „Palun vabandust. Me ei taha teile rohkem valu põhjustada.“

Ta sirutas käe Marki käsivarre järele, kuid mees raputas selle maha. „Ma istun kiriku tagaosas ja lipsan varakult välja, aga ma jään. Joe tahaks mind siia.“

„Kas tõesti?“ Alec kiristas hambaid. „Me isegi ei *oleks* siin, kui poleks sind olnud.“

Välgatus või kuumus Marki silmades hoiatas, et ta on valmis tegema või ütleva midagi kohutavat. Enne kui Colby jõudis ta eemale tirida, lõrises Mark: „Joe tahaks mind siia rohkem kui sind. Kui poleks olnud seda, mida *sina* tegid, poleks ta võibolla olnud nii innukas sellele matkale minema või väljakutsele vastama.“

Valu – kibe brutaalne ängistus – haaras Aleci näojooni. Colbyl polnud aimugi, mida Mark silmas oli pidanud, kuid Alecil ilmselt oli. Colby sirutas käe välja, et teda lohutada, kuid taganes, kui Alec Markile nähvas: „Mine. Välja. Kohe.“

Teised leinajad olid hakanud kahe mehe poole pörnitsema hoolimata faktist, et kuni Aleci purskeni olid nad hoidnud hääled vaiksena. Colby kuulis sosinaid, nägi raputavaid päid. „Mark, lähme.“

Ta tõmbas meest käsivarrest, sundides teda oma tahte alluma kasvõi ainult see kord. Mark rebis end ta haardest lahti ja kõndis auto poole. Enne kui ta ukse avas, lõi ta rusikaga vastu autokatust ja karjus taeva poole. Selleks ajaks, kui Colby oma istmele jõudis, oli Markil pea käte vahel ja ta õlad vappusid. Ninaga tõmmates lõi ta korduvalt

oma otsmikku vastu rooli ja pomises: „Anna andeks. Anna andeks. Anna andeks.“

Colby istus oma abikaasa kõrvale tema kannatuse kiiluvette ja nuttis.

Ta nuttis kõikide nende aastate pärast, mis Joel jäävad elamata. Ta nuttis Morganite lõppematu valu pärast. Ta nuttis Aleci keeruliste suhete pärast vennaga. Ja ta nuttis kaastunde pärast, mida ta ei saanud oma abikaasa vastu tunda.

Selle viimase armastuseraasu pärast, mis näis olevat surnud koos Joega.